

Verkiezingsprogramma's gemeenteraad Leiden 2022 – 2026

D66

- Waar mogelijk nieuwe hoogbouw realiseren zolang dit niet ten koste gaat van open en historisch karakter van Leiden
- Leegstaande kantoorgebouwen worden omgebouwd tot woningen (5)
- Uitbreiding Coronaterrassen permanent maken rond Hooglandse Kerk, Nieuwe Rijn en andere locaties (9)
- Kunst op straat/virtual reality/ Lakenhal open op geboortedag Rembrandt (13)
- Pleidooi voor behoud archieffunctie ELO (14)
- Met instellingen en verenigingen werken aan betere bezetting te grote en dure gemeentepanden (14)
- Overkluisd en gedempt water weer open (15)
- De historische Leidsche Lantaarn ook plaatsen in de rest van de stad (15)
- Cronesteijn moet een beschermde status krijgen (15)
- Verruimde normen voor "het stadsgezicht" tbv duurzaamheid ook in de Binnenstad (17)
- Idem mbt dubbelglas en zonnepanelen op en aan monumenten (17)
- Idem: verduurzaming oude gebouwen en stadsgezichten met aandacht voor de geschiedenis maar ook met respect voor de toekomst (17)

Groen Links

- Transformeren kantoren en leegstaande gebouwen tot woningen
- Singelpark: nieuwe projecten aan de buitensingels
- Streven naar levendig en behoud historisch karakter van de stad (77)
- Parkeerplaatsen weg op Rapenburg, Oude Vest, Oude Singel, Lange Mare en Herengracht
- Cultureel erfgoed en architectuur /meegaan met de tijd/ flexibeler omgaan met vergunningsaanvragen rondom historische gebouwen die leiden tot verduurzaming en verdichting (24)
- Leiden ligt vol met historische sloepjes en anderszins varend erfgoed /beschermen/ breed toegankelijk maken ook om de inwoners te informeren over Leids erfgoed (25)
- Deel inkomsten door groei toeristenbelasting niet naar City Marketing maar naar investeringen in kunst en cultuur (73)
- Experimenteren met nieuwe vormen directe democratie (9, 15, 73, 97)
- Participatie training ambtenaren + gesprekpartners (85 t/m 89)
- Participatieleidraad (85 t/m 89)
- Leidse Burgerraad/ experiment / adviesorgaan tbv raad (85 t/m 89)
- Right to challenge / Buurman en buurman (85 t/m 89)

SP

Cultureel erfgoed. De SP wil dat de gemeente ervoor zorgt dat monumenten zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor het publiek. Cultureel erfgoed kan heel concreet

worden gemaakt, denk aan Park Matilo en de locatie van Schans Lammen. De rol van erfgoed moet ook worden gezien op andere terreinen in de stad. Daarbij zijn de uitgangspunten van collectie naar connectie, van gebouw naar gebruik en van objectgericht naar omgevingsgericht. Cultureel erfgoed speelt een sleutelrol in het verbinden van mensen met cultuur (18).

De betrokkenheid van vrijwilligers bij ons erfgoed is groot. Veel vrijwilligers beschikken over een enorme kennis van de rijke historie van de stad en kunnen deze kennis heel goed op het publiek overdragen. De vrijwilligers zijn daarom van onschatbare waarde voor de gemeente. Het is belangrijk dat nog meer vrijwilligers betrokken worden bij erfgoededucatie in de stad en dat ze daar een gepaste waardering voor krijgen. Daarnaast moet de gemeente zorgen voor ondersteuning van vrijwilligers, voldoende werkruimte en subsidies.

Omgevingswet. Leiden moet de komende jaren gaan werken aan een geheel nieuw beleidsproces voor ruimtelijke ordening. De voorstellen die er in dit college zijn geweest vinden wij beangstigend, zij streven ernaar om investeerders nog meer zeggenschap te geven. De praktijk leert dat er dan helemaal niet meer betaalbaar gebouwd gaat worden, maar juist alleen dure panden of dure appartementen. Het is aan de politiek om samen met de inwoners te bepalen hoe de stad eruit komt te zien, niet aan investeerders die alleen gericht zijn op het behalen van megawinsten (22).

Monumentale status parken. De afgelopen raadsperiode heeft twee zaken aan het licht gebracht. Terwijl allerlei locaties en evenementen in de coronatijd niet of nauwelijks nog toegankelijk waren, bleven de parken open en waren ze een goede plek om te ontspannen, sporten en elkaar te ontmoeten. Tegelijkertijd werden de parken bedreigd. Zo dreigde in het Roomburgerpark het groen te verdwijnen voor een veld van plastic kunstgras.

De SP wil deze risico's inperken door de Leidse parken de volkstuinten een monumentale status te geven. Dat is al in het verleden gebeurd voor sommige parken, zoals het Kooipark en de Leidse Hout. We willen dit voor zoveel mogelijk parken. Het geldt voor het Singelpark als geheel wanneer dit af is, maar ook voor parken als Cronesteyn, waar historie van het Leids Ontzet bewaard is gebleven. Met een monumentale status op gemeentelijk niveau geven we voldoende bescherming aan deze groene plekken waar we als Leidenaren terecht trots op mogen zijn. Ook voor de status van Rijksmonument willen wij ons hard maken (23).

Verduurzaming gemeentelijke panden. De gemeente Leiden zou een voorloper moeten zijn door zo snel mogelijk haar eigen panden te verduurzamen. Bijvoorbeeld door ze te voorzien van zonnepanelen. Maar ook door de – vaak historische – panden goed te isoleren. Op deze manier wordt ook ervaring opgedaan met het isoleren van monumentale panden, iets wat nodig is om de historische binnenstad van Leiden te verduurzamen (28).

CDA

7. Het stadsbeeld van Leiden is een stad midden in het Groene Hart met van oudsher een lage skyline. Door het plaatsen van **hoogbouw** wordt die skyline ingrijpend veranderd. We willen meer woningen bouwen, maar wel met respect voor de leefomgeving. Dat betekent minder grootschalige hoogbouw met onbetaalbare appartementen en studio's, maar duurzame en energiezuinige woningen die bijdragen aan de doorstroom op de woningmarkt zoals buurtzorghuizen, seniorenappartementen, moderne hofjes en betaalbare eengezinswoningen.

12. Het gaat niet alleen om meer bouwen, het gaat ook om goed wonen met respect voor de omgeving. Elk gebied van de stad vraagt om een eigen aanpak. En in onze stad beschermen we uiteraard **historische gevels en interieurs**.

17. Het CDA wil dat huizen en panden in het beschermd stadsgezicht ruimte krijgen om **zonnepanelen en andere duurzame investeringen** zoals warmtepompen toe te passen, op zo'n manier dat dit het karakter van het gebouw en het straatbeeld niet aantast.

63. We beschermen ons erfgoed door te bouwen met respect voor de omgeving. Het herstel van historische winkelpuien en objecten moet worden gestimuleerd. Het CDA kiest voor een verantwoorde bestemming van monumenten: **nieuwe activiteiten moeten passen bij het historische karakter van het gebouw**.

Christen Unie

De CU wijdt beschouwingen aan participatie vanuit het motto "samen". De gemeente moet de belangen van de inwoners weer gaan dienen. Strengere regels voor projectontwikkelaars die niet zo maar hun gang mogen gaan bij buurtontwrichtende projecten en ook meer moeten bijdragen aan de leefbaarheid van de stad (duurzaamheid, groen, parkeervoorzieningen en speelplaatsen). Bij grote bouwprojecten moet huis- aan-huis informatie worden verstrekt. De huidige participatie is soms schijn. Bewoners worden soms weggezet als hinderlijke kostenpost, niets willende dwarsliggers of amateurs.

Bij herbestemming van leegstaande of ongebruikte gebedshuizen past een nieuwe bestemming die past bij de oorspronkelijke functie.

Studenten voor Leiden

SVL vindt dat ook oude panden mee moeten met hun tijd om zo de stad te beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daarom moeten monumentale panden in Leiden versneld kunnen verduurzamen, dat betekent meer dubbel glas, betere isolatie en zonnepanelen. De gemeente moet hierin een leidende en faciliterende rol nemen.

Partij Sleutelstad

Monumentenstatus parken. Om te voorkomen dat de gemeente in de toekomst aanslagen op het groen in de Leidse stadsparken kan plegen, stelt Partij Sleutelstad voor om onze parken een monumentenstatus te verlenen. Een 355 parkcurator krijgt

tot taak om de parken te beschermen tegen aantasting van de natuurlijke kwaliteit door o.a. woningbouw, sportverenigingen en commerciële activiteiten.

Stadsbeeld en cultureel erfgoed Partij Sleutelstad vindt dat de gemeente zich krachtiger dan nu het geval is, moet inzetten voor het behoud van het historisch stadsgezicht en voor de bescherming van het Leidse materieel en immaterieel erfgoed (zoals het Leidse dialect). Dit betekent dat ontwikkelingen zoals het plegen van hoogbouw in en rond het centrum altijd kritisch aan de uitgangspunten van behoud en bescherming zullen worden getoetst.

In de verkiezingsprogramma's van VVD en PvdA hebben wij geen relevante passages gevonden.